

MEDLEMSBLAD FOR HILLERØD JAGTFORENING

RÆVEHAGL

DANMARKS MINDSTE HJORTEART

Rådyret er Danmarks mindste hjorteart og er langt den talrigeste hjorteart herhjemme. Det europæiske rådyr er udbredt i næsten hele Europa, fra det nordlige Portugal og England i vest, til Moskva i øst samt op til polarcirklen i Sverige, mens der ikke er så mange rådyr i Nordnorge.

Gennem historien har rådyret altid været et yndet jagtobjekt for både danske og udenlandske jægere. Jagtpresset har været så stort, at der i 1780 ikke var flere rådyr tilbage på Bornholm og i midt- og vestjylland forsvandt rådyret gennem 1800 tallet. Vi er heldigvis blevet klogere, og i dag findes der næsten rådyr over hele Danmark, med undtagelse af mindre øer. Læs mere om rådyret. **Side 26**

RÆVEJAGT I JANUARFROST

Nordsjælland den 17. januar 1978. Der er lidt sne. Vinden er frisk fra nordøst, som en af del-tagerne udtrykker det. Der bliver i øvrigt ikke sagt andet. Vi er på vej til at blive sat af rundt om klitplantagen, rævejagt. Så tavshed er en selvfølge. Håber ikke, jeg bliver sat af på nordsiden, for vi er lidt før windstoppernes tid. To timer i nordøstenvinden kan godt bide igennem.

Mærk stemningen fra en svunden tid. **Side 4**

NYJÆGERJAGT MED MENTORER

Når man sidder i jagttårnet i Sverige på en kold februar nat ventende på vildsvinene og tænker tilbage på ens egen jagttegnsskole, så dukker minderne op. Det er først der, det bliver klart, hvor megen viden, der kom traskende bag de ældre på jagt.

Vi har skabt en mentorordning for nyjægerne og vi afholder mindst tre nyjægerjagter på de kommunale områder med mentorer.

Kom med på jagt med den næste generation. **Side 10**

AKTIVITETERNE I HILLERØD JAGTFORENING

Hillerød Jagtforening er en meget livlig forening med mange aktiviteter, som alle er velbesøgte. Her kan du få en lille beskrivelse af hver af vores hovedaktiviteter.

Det er ikke en betingelse, at man er medlem af Hillerød Jagtforening for at kunne deltage i flere af disse aktiviteter, men det er et tilbud, også hvis man ikke har jagttegn.

Tag et kig på aktiviteterne, måske er der også noget for dig. **Side 14**

HVILKEN HUND ØNSKER DU?

Der er rigtig mange synspunkter og holdninger til, hvordan man bedst træner sin hund. De kan groft set opdeles i to forskellige principper. Hundetræning, som bygger på principperne om lederskab tager udgangspunkt i, at hunden er et flokdyr, hvor der er en klar rangorden i ulveflokk. Den anden retning bygger på hundens ønske om at opnå positiv opmærksomhed.

Få inspiration til hundetræning. **Side 25**

HILLERØD JAGTFORENING

Hillerød Jagtforening ønsker at fremme et aktivt, ansvarligt, bæredygtigt natursyn.

Hvis du støtter vort natursyn og ønsker at være en del af en aktiv forening, så byder vi dig velkommen.

Du kan gennem dit medlemskab være med til at fremme vores natursyn og skabe Nordsjællands mest attraktive jagtforening.

Ønsker du være medlem, kan du kontakte formand Jens B. Larsen på tlf 4132 7941 eller mail hillerodjagtforening@gmail.com.

Hillerød Jagtforenings klubhus Stationsvej 1, Nr. Herlev, 3400 Hillerød

FORMANDEN har ordet

*Normalt vil man,
når man skal præsenterer sin forening,
fortælle hvor mange medlemmer man har
og så bagefter sige noget om jagt*

Jeg vil gerne præsentere Hillerød Jagtforening på en lidt anden måde, inspireret af et inspirationsseminar om samarbejde og fællesskab, arrangeret af Hillerød Kommune.

Her handlede det om netværk og fællesskab også på tværs af foreninger. Det stod klart for os efter at have præsenteret vores forening og fortalt om vores aktiviteter, at det egentlig ikke var så mange af vores aktiviteter, som krævede at medlemmerne havde jagttegn. Det helt centrale var, at vores aktiviteter er et tilbud om at komme ind i et fællesskab baseret på et aktivt bæredygtigt natursyn.

Man kan også sige, at vores aktiviteter er rettet mod at benytte naturen ansvarligt, på en måde som fremmer fællesskab, glæde og positive jagt oplevelser. Alle, som støtter dette, er velkomne i foreningen.

Som noget nyt har Danmarks Jægerforbund åbnet for medlemskab af en jagtforening, selvom man ikke har jagttegn. Vi har mange, også uden for foreningen, som bruger vores tilbud om for eksempel hundetræning. Der er mange hundeejere, som ikke selv ønsker at skyde, men meget gerne vil deltage med deres apporterende hunde under en jagt. Det giver store oplevelser for alle parter – at opleve veludført hundearbejde.

Det at komme ud i naturen kan også give lejlighed til andre former for jagt, tilpasset årstiderne, nemlig jagten efter urter – mange er gode på flaske eller med kikkert eller kamera på jagt efter billeder af fugle eller dyr.

Jagten er også omgivet af mange traditioner. En af dem er jagtsignaler og jagtmusik for jagthorn. Vi har et meget velspillende jagthorns ensemble, som meget gerne tager mod nye deltagere.

Samarbejdet med de andre jagtforeninger i Hillerød Kommune, distrikterne, kredsene samt Skov og Naturstyrelsen er også højt prioriteret. Denne kreds af samarbejdsparter er imidlertid også blevet gradvist udvidet til andre typer af foreninger, en tendens vi gerne vil fremme i de kommende år. Formålet er

at erhverve tilladelse til at gå på jagt og dels forberede dem på udøvelse af jægerhåndværket. Dette sidste punkt prioriteres højt i vores jagttegnsskole. For de nye jægere arrangeres jagter, hvor erfarne jægere formidler deres erfaringer under udøvelse af jagt gennem vores mentorordninger, hvor nye jægere kan få tilknyttet en mentor - en vejleder, som støtte under udøvelse af jagt.

På falderebet vil jeg også gøre opmærksom på, at der også er mulighed for at modtage vores nyhedsbreve, også

at søge indflydelse og samarbejde, som fremmer vores aktive natursyn.

Som jagtforening har vi en stor formidlingsopgave både i forhold til dem, som ønsker at få jagttegn, dem der er nyjægere og vores samarbejdspartnere. Disse formidlingsopgaver ligger dels i vores jagttegnsskole, der hvert år forbereder et nyt hold jægeraspiranter til de prøver, som de skal bestå, for

selvom man ikke er medlem af foreningen. I nyhedsbrevene fortæller vi blandt andet om de mange sider, som jagtsagen også omfatter. Tilmelding til vores nyhedsbrev kan findes på vores hjemmeside www.hilleroedjagtforening.dk

Knæk og bræk
Jens Bitsch Larsen
Formand for Hillerød Jagtforening

RÆVEJAGT

TEKST CHR. FÆRCH JENSEN

Nordsjælland den 17. januar 1978. Der er lidt sne. Vinden er frisk fra nordøst, som en af deltagerne udtrykker det. Der bliver i øvrigt ikke sagt andet. Vi er på vej til at blive sat af rundt om klitplantagen, rævejagt. Så tavshed er en selvfølge. Håber ikke, jeg bliver sat af på nordsiden, for vi er lidt før windstoppernes tid. To timer i nordøstenvinden kan godt bide igennem.

Jo desværre, jeg blev peget ud til en af posterne på nordsiden. Skytterne stillede sig efterhånden, som de blev sat af, helt inde ved skovkanten. Mikkelt kommer ikke ud til en skytte der står klart synligt, med mindre der er en hund lige i hælene, og så kan man jo ikke skyde.

Et kort stykke tid efter at sidste mand er sat af, lyder der et skud. Der på stedet måtte man skyde, når man var sat af og havde kontakt til naboerne. Sådant havde det altid været.

Ud fra skudretningen at dømme var det nok Knud, der havde skudt. Et skud tydede på en leveret ræv. Knud plejede ikke at skyde forbi til ræve. Hvorfor kom rævene altid ud ved Knuds post?

PÅ POST ER DU HELT STILLE

Forklaringen var den enkle, han gik stille på post, han stod fuldstændig stille, han hverken rømmede sig eller hostede. Han skulle heller ikke tisse, når han var sat på post.

Lidt senere lød startsignalet, støverne blev sluppet. Auw auw lød det lidt inden for skovkanten ned mod min post. Det giver varmen, når man hører støverne, alle sanser er 100% åbne. Jeg ser ind mellem de vejrbidte graner. Er Mikkelt foran?

Der var Bedste, Hans Christians cocker. Den gav hals, når den gik på spor. Bedste fortsatte et stykke tid med sit signal. Så stoppede det pludseligt. Den havde sikkert fundet Knuds ræv.

Mikkelt havde anet uråd, da den hørte, at vi var ved at omringe skoven. Den valgte at sondere, dvs. at finde et hul i skyttekæden. Da den var nået ned til Knud, havde den ikke hørt eller lugtet noget og valgte at følge den lille fordybning ud af skoven ned mod engen.

Valget var fatalt. Knud kunne man ikke høre eller lugte. Mikkels nedarvede for-

sigtighed kostede den livet. Knud vidste af erfaring, at den nok ville komme i den lille fordybning. Han kunne læse terrænet.

VAR DET MON KNUD DER SKØD?

Tiden gik, i takt med at kulden trængte ind langsommere og langsommere. Man var vel mand nok til at blive stående,

helt stille. Der skete ikke mere. Efter en god time blæstes såten af, og vi samledes på det sædvanlige sted. Ingen havde set eller hørt noget ud over skuddet, og at Bedste gav hals. Jo man havde da også hørt støjen fra driverne og fået et glimt af de andre hunde.

Hvem mon havde skudt, og var det blevet leveret?

Det gav da lidt varme at bevæge sig. På samlingsstedet lå ræven. En flot stor rød ræv, sneen fremhævede farven. Jo, Knud var der også. Der blev gratuleret. Et kort stykke tid efter at Knud var gået på plads, havde han hørt noget komme

luntende inde mellem træerne. Og ganske rigtigt, Mikkelt valgte fordybningen, men der var lige et lille stykke, hvor Mikkelt ikke var skjult. Der faldt skuddet og Mikkelt trillede. Episoden fulgte den drejebog, som Knud ved tidligere lejligheder havde beskrevet for os nybegyndere.

Over den medbragte kaffe og en enkelt bjesk udveksledes historierne om andre rævejagter. Der blev ikke talt i munden på hinanden. Der var en udtalt men meget tydelig rangorden. Kriterierne var at kunne skyde ræve og at være en god fortæller.

DET GÆLDER OM AT LÆRE FRA SIG

Historierne kunne egentligt opdeles i de nye, så man vidste, hvad der var sket på egnen og videregivelse af erfaringer. Formålet med det sidste var ikke særligt klart, for enten vidste man, hvordan man gjorde, eller også lærte man det aldrig. Var det naturens iboende trang til at viderebringe en nødvendig viden til næste slægtled?

Nogle af historierne drejede sig om gravjagt. Erfaringerne var de samme. Man skal være helt stille. Stå så Mikkelt ikke kan se dig, hvis den stikker hovedet ud. Enten lusker Mikkelt af, eller også kommer den først, når graveren er lige i hælene. Det krævede omtanke, for der skulle tit skydes hurtigt, men ræven skulle jo også være fri af hunden. Mikkelt er sejlivet. I nogle af historierne var elementet, at Mikkelt efter at være trillet for et godt skud, efter nogen tid var genopstået fra de døde. Nogle havde oplevet, at rævejægeren havde lagt den døde ræv ind i bilen og var gået. Når han så kom tilbage, for Mikkelt rundt inde i bilen. Andre kunne berette om, at en jæger havde båret på den døde ræv. Pludselig havde han mærket et bid i låret.

Om episoderne er virkelige, skal være usagt, men der er i hvert fald det gran af sandhed i disse beretninger, at selv om Mikkelt ruller for et perfekt skud, skal man være klar til at skyde igen, ifald den kun var blevet slået bevidstløs.

DER ER ET KODEKS

På vejen hjem tænkte jeg over rævejægerens forhold til ræven. Det kan vel bedst beskrives som pilotens syn på modparten under første verdenskrig. Formålet var klart, den anden skulle skydes ned. Der var også andre dimensioner i dramaet. Det skulle foregå i henhold til et kodeks. Der var en meget stor respekt for den anden parts evner, kløgt. Når missionen var lykkedes, udviste man stor respekt.

RÅDYR I SIGTE

TEKST **PETER LASSEN** FOTO **PETER LASSEN**

For de fleste jægere med riffel er det oftest rådyr der er det første, og senere formodentlig også det hyppigste stykke vildt, der bliver nedlagt. Statistikken fortæller os da også, at der skydes over 115.000 stykker råvildt hvert år i Danmark. Nærværende forfatter kan stadig med rette kalde sig nyjæger. Jeg tog riffeltegnet i umiddelbar forlængelse af det ”almindelige” jagttegn. Derfor fik jeg i 2013 et unikt tilbud om at blive part i et konsortium der bød både på hagl- og riffeljagt.

Mine mange fuldtræffere havde indtil denne dag udelukkende opbygget mit prangende renommé på Hanebjerg skydebane. Det var selvsagt med ærefrygt og spænding, at jeg mødtes med de øvrige medlemmer i konsortiet om aftenen d. 15. maj 2014. Tankerne var mange. Havde jeg nu valgt det optimale tårn? Ville der i det hele taget komme en buk for? Ville jeg få bukkefeber (u-ha!)? Hvad nu hvis jeg skamskød? Alle den slags tanker, som man tager med, når man ikke før har taget livet af et større dyr og slet ikke med riffel.

Måske bærer læserne i erindring, at morgenen d. 16. maj 2014 var en af de særligt smukke. Almanakken bekendtgjorde at solopgang var kl. 05.21, men jeg var naturligvis ude ved tårnet en god halv time før. På trods af at solen endnu ikke var stået op, var der herligt morgenlys, og jeg benyttede lejligheden til at nyde det helt fantastiske sceneri, hvor sommeren allerede var i fuld gang med at hævde sin ret over for et hurtigt svindende dansk forår, der ellers havde vist sig fra sin bedste side.

50 meter bag tårnet lå skovbrynet med høje bøgetræer, det løb i en blød bue til venstre for mig, hvor det gik over i nogle lave, halvtætte graner. Midt for og til højre lå en bølgende kornmark, men i en halvcirkel 30 meter rundt om tårnet var der en vild græseng med græs, der allerede var knap en meter høj. Ahh – sådan en dag er det ekstra herligt at være jæger.

Jeg havde listet som en anden Hiawatha hen til tårnet, og nu kravlede jeg lige så stille op. Da jeg er halvvejs oppe ad stigen, ser jeg pludselig i græsengen at der står et rådyr! Det var sa.... tænkte jeg og skyndte mig det sidste stykke op i tårnet. Dukkede ned bag de lave sider fik jeg hurtigt klargjort riflen og skulle til at tage sigte og ser nu, at der står TO rådyr på græsengen. Bukkefeber!

Det viser sig dog ved eftersyn, at det er to fladpandede råer, som vælger ikke at tage yderlig notits af mig og godt for det. Så er der fin tid til at pakke sine stumper ud; siddeunderlag, ekstra stifter, afstandsmåler, kikkert og termokande. Vel på plads måles afstanden til skovbrynet rundt om, så jeg har en fornuftig ide om skudafstand. Jeg har besluttet, at jeg maksimalt vil skyde på 130 meter. Riflen er skudt ind på 100 meter og jeg

kan se på min ballistiktabel at yderligere 30 meter ikke skulle give anledning til de store matematiske forholdsregler. Således klar er der bare tilbage at vente og ikke mindst nyde den helt fantastiske udsigt. Flere råer gør deres entre, og en større hareaktivitet lover godt for efterårets jagter. En fasan kok gør også sin entre og spankulerer med ejerforømmelser rundt og bekendtgør skogrende sin tilstedeværelse hvert andet øjeblik. Men råbuk var der ikke tegn på.

Pludselig dukker der to dyr op, og jo: den ene har sgisme noget på hovedet! De lunter meget stille og afstandsmåleren siger de er 235 meter væk, men kommer langsomt nærmere. I løbet af den næste halve time skyder jeg bukken mindst 70 gange med afstandsmåleren, men han kommer aldrig tættere på end 170 meter, hvorefter han og den ledsagende rå begynder at gå ind i de lave graner. Jeg kan se dem i ny og næ mellem grenene, aldrig til noget godt skud men dog nærmere og nærmere.

Da jeg en overgang ikke kan se dem mere, laver jeg et par nye skud med afstandsmåleren ud fra, hvor jeg vurderer de er i forhold til skovbrynet. Mellem 70 og 90 meter siger måleren! Så er det vist nu, jeg skal til at gøre klar, tænker jeg. I det samme træder bukken halvt ud mellem granerne og står godt til skud, men inden jeg får taget ordentlig sigte, træder den roligt ind blandt træerne igen – nu syntes jeg, det er spændende! Lynhurtigt skyder jeg en afstand, til det sted, bukken kikkede ud – 71 meter. Riflen bliver atter lagt an til skud, så jeg er klar, hvis bukken kikker ud igen. Pludselig er han der igen, og han træder helt ud af skoven og står stille.

Det føles som om, jeg tøver en evighed med at tage aftræk, men det er formodentlig kun et halvt sekund, efter han står helt stille. Bang! Braget virker

uvirkeligt lavt, og jeg erindrer ikke nogen rekyl, når at kikke op og se reaktion på dyret – er det ramt? Bukken har lavet et spring i luften og stirrer på mig i tårnet, nærmest som den tænker: hvad laver du din idiot? Jeg har allerede ladet op igen og skal til at give den skud nummer to, da den dejser om i det lave græs. Jo den er ramt!

Min puls falder stille og roligt ned. Jeg har opnået det, jeg kom for, og det er gået som det skulle. Riflen bliver afladt, og jeg skyder en sidste afstand hen til det sted, dyret er faldet: 83 meter. Trods den rolige puls, kan jeg mærke mine ben ryste en smule, mens jeg går hen til dyret. Det behøver jeg vist ikke skamme mig over, tænker jeg. Det er en fin førsteårs buk med ulige gaffel, og han er ramt perfekt hvor det er ønskeligt. Da jeg brækker ham, kan jeg konstatere, at hjertet er gennemskudt – skud nummer 2 var aldrig aktuelt. Retur ved hytten viser det sig, at han vejer 15,5 kg, et fint dyr. Morgenen har budt på tre dyr i alt. Jens og Frederik har begge skudt et par flotte gaffelbukke med pæne rosenkranse. Vi havde kun grund til at være tilfredse med morgens premierejagt.

Min onkel i Hobro var af den venlighed at lave opsatsen til mig, og jeg syntes selv, at den er blevet rigtig flot. Nuvel, det er jo ikke den største opsats i jagtens historie, langt fra, men det er min første, og den præsenterede sig med alle de teatraliske effekter, en jæger kan ønske sig. Det er en gave at få sammen med sin første buk. Selvfølgelig havde jeg skudt, hvis det havde været en flot 6-ender, men det glæder mig faktisk, at jeg har det til gode – eller forhåbentlig til gode. Denne min første buk er lige nøjagtig af en størrelse, jeg kan være bekendt, men samtidig så lille, at jeg kan se frem til flottere trofæer end denne. Hvilken ærgelse måtte det ikke være, at fremtidige bukke skulle ledsages med tanken: ”Men den er ikke så stor som min første”, at der ikke var noget mere at stræbe efter blandt bukke. Nej, jeg er så rigeligt tilfreds med min ulige gaffel – den smukke oplevelse, der fulgte med min første buk, vil jeg alligevel aldrig glemme, uagtet størrelsen på opsatsen. 3 uger senere holdt vi navngivningsfest for vores datter, og her blev køller og ryg serveret til hovedret, hvilket jeg må sige er et absolut passende endeligt for det fornemme dyr. Dyret er jo ikke kun trofæet, det er i høj grad også en råvare der bør indgå i husholdningen.

NYJÆGERJAGTER med mentorer

TEKST CHR. FÆRCH JENSEN

Søndag formiddag i september. Knud, Pan og Christian er i bryggerset. Vi skal på agerhønsjagt. Knud er en meget erfaren jæger, har gået på jagt i mange år. Pan er en ruhåret høns Hund. Som sådan har han sin egen mening om mangt og meget, specielt hvad jagt angår. Christian er 7-8 år. Knud har taget geværet ned fra geværknagen. Han åbner det og kigger i løbene. Ja, alt er som det skal være, ingen patroner i geværet.

Knud siger, at vi starter på stubmarken vest for gården, for så er vinden rigtig. Pans næse kommer til sin ret, når vi går mod vinden.

Når man sidder i jagttårnet i Sverige på en kold februar nat ventende på vildsvinene og tænker tilbage på ens egen jagttegnsskole, så dukker minderne op. Det er først der, det bliver klart, hvor megen viden, der kom traskende bag de ældre på jagt.

HVORDAN KOMMER JEG PÅ JAGT?

TEKST **CHR. FÆRCH JENSEN** FOTO **JENS BITSCH LARSEN**

Det spørgsmål er der sikkert rigtigt mange nyjægere, der stiller sig selv, eller jægere der er flyttet til en ny egn.

Svarene er mange, men flere af dem er nok ikke synderligt realistiske for ret mange jægere, specielt ikke, hvis vi taler om vores område, hvor store dele er ejet af Naturstyrelsen, tæt bebyggede områder osv. Kort sagt meget få egnede jagtarealer på det fri marked. Hvor meget de nye retningslinjer for jagt på Naturstyrelsens områder reelt vil ændre må vise sig.

Jordpriserne forhindrer nok de fleste i at købe et jagtareal, i hvert fald lige om hjørnet.

Man kan jo selvfølgelig søge på nettet. Den efterspørgsel, der er efter jagtarealer specielt i vores område, gør, at man skal undersøge, hvorfor arealet (konsortiepladsen) er sat til leje og ikke som det mest sædvanlige givet videre til én, der kender én.

Et godt råd inden man kaster sig ud i at gå ind i et for en selv nyt konsortie er, prøv at komme med på en jagt først. Det vil fortælle en hel masse om omgangsform, jagtetik og selvfølgelig også kvaliteten af jagtarealet. Den bedste mulighed for at komme på jagt, hvis man ikke lige har giftet sig ind i en jagtfamilie er:

Meld dig ind i Hillerød Jagtforening, deltag i foreningens aktiviteter.

I Hillerød Kommune er vi så heldige, at vi kan invitere nyjægerne på jagt på kommunale arealer, så det er jo også én mulighed.

Nyjægere bliver i øvrigt inviteret på jagt af Naturstyrelsen.

Jagtforeningen har yderligere nogle jagtmæssige aktiviteter, rågeregulering, minkregulering osv. Det er jo også en

Det var en torsdag aften. Telefonen ringede. “Det er Hans fra Hillerød Jagtforening. Vi har mødtes på skydebanen et par gange. Jeg står lige og mangler en jæger til på lørdag. Jeg tænkte, om du har lyst?” Det er sikkert en invitation på afbud. Hans har nok også prøvet et par andre. Du kan blive fornærmet over at være 4. valg. Du kan også sige ja tak og måske glemme, at du havde lovet noget med græsplænen. Hvem tror du, der bliver inviteret næste gang? Alle, der har arrangeret jagt, har prøvet torsdag aften (eller senere) at få et afbud. Så ringer man til de andre jægere, man kender, “Det var pænt af dig at tænke på mig, men jeg skal på jagt et andet sted” I sådan en situation ville det være oplagt at ringe til DIG, nyjægeren, som jeg har mødt på skydebanen.

Der findes faktisk også etablerede jægere. som tænker over, hvordan vi får næste generation af jægere ind på Dianas stier. Det er jo dem, vi skal hygge os

En lørdag i november lidt uden for Hillerød, nyjægere på jagt på kommunale arealer. Mange tak til en forstående kommune. Jagt er også en god fritidsinteresse. Nu skal der formidles videre. Nyjægerne er veluddannede, for nogles vedkommende er det debuten, andre er lidt mere heldige og har været af sted før.

NU ER VI PÅ RIGTIG JAGT

Det er ikke lovsamling, lærebog, jagt-tegnslære, handlebane, skydebane. Kort sagt, det er nu det skal afprøves. Det er nu der skal samles erfaringer, lærdommen skal omsættes til handling. Vi er alle en lille smule spændte. Hvordan giver vi vores erfaring videre i de rette doser?

DER AFHOLDES EN KORT PAROLE

Sikkerhed, stålhagl er tilladt. Der må skydes alt, hvad jagtloven tillader, dog ikke råvildt. Der må skydes, når man er sat på post, og man har nikket af med naboen. Der må ikke skydes lave skud ind i såten. Kort gennemgang af reviret og slagplanen.

Der bliver sat af, 3 nyjægere og en mentor. Ved de enkelte poster et par gode råd omkring hvad der specielt skal passes på. Dem på den modsatte side af remis-sen står lidt højt, så skudvinklen skal være ekstra høj. Der ligger et hus i den retning på den anden side af såten, så

husk intet haglnedfald på anden mands hus med videre.

Efter såten samles vi. Hvem har set noget: “Der kom en ræv ud hos mig”. ” Hvorfor skød du ikke?” “Der var en hund i vejen”. Stor ros til jægeren. Sikkerhed gælder også vore hunde. Du fortryder aldrig et skud, du ikke afgiver!

NÆSTE SÅT, SAMME RECEPT

Nogle af nyjægerne skal gå igennem. Det er tæt, og der er vand. Korte støvler er ikke anvendelige på al slags jagt. Efter såten har nogle på egen krop prøvet, at jagt er andet end at stå for og vente på, at de høje fasaner bliver drevet frem.

“HVAD OPLEVEDE I?”

“Der kom en ræv op af den tidligere sandgrav”. “Hvorfor skød du ikke?”. “Den kom nede i fordybningen, så jeg kunne kun lige skimte ryggen”. “Ræve udnytter altid terrænet, så når I bliver sat på post, så læs terrænet, hvor vil vildtet formodentligt komme?”. “Harer kan sagtens finde på at tage en tur på langs af skyttekæden. Det gør ræven ikke”. Prøv i øvrigt lige at kigge ned i den gamle sandgrav. Der er næsten ingen dækning. Alligevel var ræven der og gik først efter, at vi var på plads og drevet sat igang. Vildtet kan være de mest usandsynlige steder.

SANDSYNLIGHED FOR AT RÆVEN ER I SÅTEN

Vi skal i gang med den såt, hvor ræven løb hen. Inden vi starter med at sætte af, igen de specifikke sikkerhedsmeldinger. Der er stor sandsynlighed for, at ræven er i såten. Spørgsmålet er, hvornår vil den forlade såten. Sandsynligvis tidligt, for den er drevet en gang. Hvilken vej? Der er to sandsynlige steder. Begge via nogle fordybninger i terrænet. Inden vi alle er gået på plads. Alle tys-tys formaninger til trods forlader ræven såten ad den ene fordybning. Det er meget lærerigt for dem, der har udsyn til det, at ræven følger fordybningen. En gang imellem kan man se den, en gang imellem er den skjult. Fordybningen er mellem 10 og 30 cm dyb.

DET TEGNER GODT FOR DE NYE JÆGERE

Erfaringen for os mentorer er: de nye jægere er fantastisk godt skolet, ikke mindst i sikkerhed. Dette kombineret med nervøsiteten for at gøre noget galt gør, de er absolut sikre at invitere med på jagt. Husk det når du får et afbud torsdag aften i jagtsæsonen, hvor de jægere du kender, allerede er inviteret andet steds.

Vi mentorer havde en rigtig god dag. Vi har arvet en stor erfaring, heldigvis var det forskudsarv. Arv skal forvaltes. Arv skal gives videre til næste generation.

Aktiviteterne i Hillerød Jagtforening

TEKST JENS BITSCH LARSEN, FORMAND

Hvordan ser det egentlig ud med aktiviteterne i Hillerød Jagtforening? Vi er en meget aktiv forening med mange aktiviteter, som alle er velbesøgte, og jeg vil meget kort berette om hver af vores hovedaktiviteter.

RIFFELSKYDNING

Vi kan afholde ca 40 skydninger på Hanebjerg skydebane. Der afholdes mærkeskydning hver måned og pokalskydninger. Instruktørerne er fra Hillerød og de samarbejdende foreninger Hørsholm og Karlebo jagtforeninger.

JAGTHORN

En lille trofast 7 mands ensemble spiller jagthorn i Hillerød Jagtforening. De repræsenterer foreningen på fornem

vis, hvor jagthorn er efterspurgt. Vores Jagthorns ensemble stiller op, når det er muligt ved både forenings arrangementer, jubilæer, selvfølgelig også ved andre festlige lejligheder og ved begravelser.

FLUGTSKYDNING

Vi har en særdeles velbesøgt og velfungerende bane. Skydninger afholdes fra februar til november. Hver lørdag og hver tirsdag formiddag og tirsdag aften i sommerperioden. Vi har et solidt og velfungerende samarbejde med Karlebo Sogns Jagtforening. Der afholdes et par specialskydninger hen over året Fastelavnsskydning, klubmesterskaber og lignende.

RÆVEHAGL & NYHEDSBREVE

Vores foreningsblad udkommer 4 gange om året. Dette er en stor satsning for foreningen, og vi har gennem lang tid haft et præsentabelt foreningsblad, der bliver lagt mærke til. Som noget nyt udsender vi email nyhedsbreve til alle vores medlemmer og andre interesserede.

HUNDETRÆNING

Vi har et velbesøgt program for lydighedstræning af hunde, hvor alle er velkomne. Efterfølgeren til lydighedstræningen er vores apporteringskursus,

som afsluttes med en apporterings-træningsprøve i begyndelsen af maj.

Det er ikke en betingelse, at man er medlem af Hillerød Jagtforening for at kunne deltage i disse træninger, men det er et tilbud, også hvis man ikke har jagttegn.

JAGTTEGNSSKOLE

Vi har stor tilslutning til vores jagttegnsskole, som også samarbejder med Skovskolens Jagtforening. Vores jagttegnsskole lægger vægt på at uddanne jægere, ikke alene med fokus på at bestå jagttegnsprøven men for at forberede de kommende jægere bedst muligt. Skolen har en meget høj beståelsesprocent. Jagttegnsskolen starter i november.

REGULERING AF SKADEVOLDENDE VILDT

Jagt og regulering på Kommunale om-

råder administreres i regi af Danmarks Jægerforbund, Hillerød, og omfatter alle kommunens fem jagtforeninger. Der er behov for regulering af rågeunger, ræv og mink. Reguleringen udføres af reguleringskorpsset, som har ca 25 deltagere. Foreningen råder over et antal fælder

med SMS moduler, som benyttes til regulering af mink, ræv og husmår.

NYJÆGERAKTIVITETER

Vi fholder 3 nyjægerjagter på de kommunale områder. Reguleringskorpsset medtager "lærlinge", og vi har en mentor ordning for nyjægerne. Der afholdes nyjægerarrangementer hen over året, blandt andet foreningsarrangementer og flugtskydning.

ØVRIGE FORENINGSAKTIVITETER

Vi afholder hvert år vores traditionelle vildtspil, hvor vi udlodder fasaner og præmier fra vores sponsorer. Vi afholder tillidsmandsaften som tak til alle, der har givet et væsentligt bidrag til at gennemføre vores mange aktiviteter. Dette er blandt andet alle vores forskellige instruktører og samarbejdsparter. Vores tillidsmandskorps omfatter ca. 10% af foreningens medlemmer. Der afholdes bukke-brunch den 16. maj

Vi deltager i messer herunder jagtmes-sen i Hillerød, Mosens dag og Naturens dag. Herudover afholdes der en lang række specielle arrangementer i de enkelte hovedaktiviteter

FORBUNDSAKTIVITETER OG SAMARBEJDSPARTNERE

Vi har et godt fungerende Jægerråd i Danmarks Jægerforbund, Hillerød. Vi er repræsenteret i det Grønne Råd, Hillerød kommune. Vi er repræsenteret i kredsbestyrelsen, Danmarks Jæger forbund

for kreds 7. Vi deltager i Danmarks Jægerforbunds Repræsentantskabs-møder. Vi samarbejder tæt med Karlebo Jagtforening via samarbejdsudvalget for flugtskydning og bestyrelserne imellem. Vi er meget aktive med samarbejdet

med HHK i hvis regi alle vores riffel-skydningsaktiviteter foregår. Vi samarbejder med alle hvor det fremmer jagtsagen og vore medlemmers interesse.

Som du kan se er der rigtig mange aktiviteter, og vi kan altid bruge en ekstra hånd. Hold dig ikke tilbage – du skal være meget velkommen til at deltage i tilrettelæggelse og afholdelse af vores arrangementer

En sen aften i oktober efter en jagt faldt snakken på de hunde, som vi benyttede under vores drivjagter. Det var vel ikke for meget at sige, at de var lidt af en blandet oplevelse, nogle var rigtigt gode, andre burde have været på et grundlæggende lydighedskursus.

En af deltagerne fortalte en historie fra en jagt, han havde været på weekenden før. Der var til parolen mødt tre nye ansigter frem, som han ikke kendte – de havde hver en ft springer spaniel med men intet gevær. Det blev fortalt på parolen at de tre havde godt nok taget jagttegn men ønskede ikke selv at gå på jagt. Der var lidt skepsis blandt de øvrige jagtdeltagere – hvad var det nu

BRUG DIN HUND TIL JAGT SELVOM DU IKKE ER JÆGER

TEKST JENS BITSCH LARSEN, FORMAND FOTO CHARLOTTE RYTTERSGAARD

for noget? Kan sådan nogen være til nogen nytte på en jagt?

Nå, men alle instruktioner blev givet til både hundeførerne og til skytterne, og klar var man til den første såt. Hundeførerne skulle gå ca. en km for at komme på plads – det blev bemærket, at de tre ft springer spaniels var de

eneste, der ikke gik koblet – nå men det skulle de nok få lært, mente man blandt skytterne. Det skal lige siges, at man på den første såt forventede fasaner. Skytterne kom på plads, og signalet blev givet til hundeførerne om at sætte drevet i gang.

DER BLEV REJST FUGLE OG SKUDT
Det viste sig, at de nye hunde var mindst lige så gode, som dem vi selv havde med. Den dag blev vi vidne til meget godt hundearbejde. Under den efterfølgende sene frokost blev der delt meget ros ud til de nye hundeførere. Da de blev opfordret til det, ville alle tre meget gerne deltage en anden gang, selvom de

ikke umiddelbart havde lyst til det der med jagten.

Det hører også med til historien, at selvom de nye hunde gjorde det rigtigt godt, så faldt der bøder til de nye hundefører, idet jagtfiskalen ingen ”nåde” viste.

VI HAR ET JAGTHUNDEKORPS
Den gode hundeoplevelse fik sat tankerne igang. Selvom man ikke har lyst til selv at skyde, men har interesse for hundearbejde, kan det være en rigtig god oplevelse at komme med på jagt med sin hund. Vi har derfor skabt et hundekorps, hvor alle, der har en apporterende hund, kan tilmelde sig og komme med på jagt. Ideen er også at jægere, der ikke selv har hund, har mulighed for at træffe aftale om en apporterende jagthund for en enkelt dag.

TILMELD DIG OG DIN HUND
Interesserede jagthundeejere kan tilmelde sig på vores website, hvor vi har en oversigt over jægere og hundeførere, der stiller sig selv og deres hund til rådighed.

GLÆDEN VED FLUGTSKYDNING

TEKST JENS BITSCH LARSEN

Der er vist ingen i Hillerød Jagtforening, der er i tvivl om, at jeg går meget op i flugtskydning, intet ser jeg som mere spændende og givende. Det er ren meditation at tage et par serier på jagtbanen – ud med alskens tanker og ind med fuld fokus. Når man så har en af de dage, hvor alt går op i en større enhed, og man står tilbage med nogle meget gode resultater, så kan man næsten gå på vandet.

Der er dog en anden del ved flugtskydningen, som giver mig lige så meget tilbage, det er, når jeg tager den rolle på, som er flugtskydningsinstruktør. Jeg har den store fornøjelse også at være flugtskydningsinstruktør på banen i mosen ved Niverød, hvor der er rigtig mange aftaleskydninger – glade mennesker, der skal have en munter oplevelse, inden man skal videre til en hyggelig tur i byen, til fest eller blot have den gode oplevelse, det er at skyde lerduer.

Hvad enten man skal gennemføre en aftaleskydning, instruere jagttegnsløser, der skal træne til haglprøve, eller hjælpe en jæger, som har problemer med enkelte duer, så er det

Vi har sammen med Karlebo Jagtforening fået opbygget et kompetent og stabilt instruktør korps, og flere er på vej og uddanner sig som flugtskydningsinstruktør. Noget vi i øvrigt også lægger klubhus til.

Hvad enten man lige har fået sit jagttegn, skal træne til at bestå haglprøven eller har brug for nogle skarpe øjne og et godt råd, så vil man kunne få instruktion og vejledning, når man møder op på den fælles skydebane ved Vejenbrødvej, Niverød. Instruktionen udføres af en af de to instruktører, som er faste vagter på skydebanen, det er en del af servicen, som ydes på banen.

Når jeg ser medlemmer på banen, som går rundt med store smil på læberne, er det ofte et tegn på at instruktion og skydning er gået op i en vellykket højere enhed.

VIL DU VÆRE INSTRUKTØR?

Hvis du er en rimelig god flugtskytte og har interesse i at blive flugtskydningsinstruktør, så vil vi gerne høre fra dig. Kontakt mig venligst på hillerodjagtforening@gmail.com

hver gang en fornøjelse at se, hvad der kan forbedre skydningen og opleve, at jeg kan få det til at virke for de enkelte skytter – at ramme med høj sikkerhed er godt, det giver stor glæde hos skytten og instruktøren – det bliver man i godt humør af.

HILLERØD JAGTFORENINGS JAGTTEGNSSKOLE

TEKST PETER LASSEN FOTO KNUD LARSEN

Ib Kammersgaard er i gang med at bygge kniv på et af foreningens arrangementer.

Hillerød Jagtforening startede med jagttegnundervisning for mere end 35 år siden. I en årække har Ib Kammersgaard og Jørgen Westphael stået for undervisningen – en tid hvor de skærpede krav til at uddanne en dansk jæger mildt talt har stået i kø. Ikke desto mindre har de to garvede undervisere præsteret en beståelsesprocent på noget nær 100 i al deres tid som undervisere.

At de lægger stor vægt på at uddanne aspiranterne til jægere og ikke kun at bestå jagtprøven, er gennemgående i deres undervisning. En undervisning hvor grundighed og en oprigtig glæde ved jagten er tydelig.

Uden i øvrigt at forholde sig til dette produkt, så er jagttegnundervisningen i Hillerød Jagtforening noget nær det modsatte af et weekendkursus. Alene det faktum, at der undervises hver uge fra medio november til medio april, samt at der afholdes hele fire skydedage i marts plus to frivillige jagtprøver siger noget om omfanget af den grundighed, der lægges i undervisningen.

Som nyuddannet jæger i Hillerød Jagtforening bliver du inviteret til at deltage på foreningens nyjægerjagter og andre nyjægerearrangementer. Vi starter nyt jagttegnshold hvert år i november, hold øje med vores hjemmeside for dato og tilmelding. Kurset omfatter den nødvendige teoretiske og praktiske viden for at bestå den obligatoriske jagttegnsprøve, som giver adgang til at gå på jagt. Dette indbefatter bl.a. det

obligatoriske våbenkursus. Derudover er der indeholdt træning i flugtskydning og afstandsbedømmelse.

Vi sætter en ære i at introducere vore kursister til jægerhåndværket, således at de ved lidt om, hvad der møder dem, og forventes af dem, når de er på jagt. Alle, som mindst er 16 år eller fylder 16 år i prøveåret dvs. det år der ligger i anden halvdel af kursusperioden, kan gå op til jagtprøven.

Jørgen Westphael med en flot sikahjort skudt på en jagt i sydvestengland.

Sommerbuk

Indbagt farseret sommerbuk med Waldorfsalat egnet til årstiden

OPSKRIFT **KNUD LARSEN** FOTO **KNUD LARSEN**

Opskrift til 4 kuverter.

STEGEN

400 g filet fra rådyr
2 ruller butterdej
1 stor pose babyspinat
1 æg til pensling

TIL FARSEN

150 g mørbrad og andet godt afpuds fra ryggen
200 g hakket gris
Frisk Rosmarin
Frisk Timian
1 stort æg
Salt og peber
1½ - 2 dl piskefløde

TIL SAUCEN

Ben og afpuds fra ryggen
Frisk rosmarin
Frisk timian
1 fed hvidløg
Selleri
Gulerod
Løg
Hvidløg
Vand eller tynd fond
125 g koldt smør

POMMES RÖSTI:

3-4 bagekartofler
2-3 jordskokker
Timian
Salt og peber
Olivenolie

GARNITURE

Lige hvad du har lyst til – jeg har brugt
Forårsløg
Friske grønne asparges
Champignon
Lidt små tomater

SALATEN:

Berits Sommer-waldorfsalat
2 små hjertesalat
2 røde æbler
4 stængler bladselleri
Blå eller grønne druer
20 stk. valnødekerner
10 -12 stk rosenpeberkorn

Dressing

4 spsk god olivenolie
2 spsk hvid balsamico
1,5 tsk flydende honning
Salt og peber

SALATEN

Læg skiver af æbler på en bund af hele blade og snittede hjerteblade. Fordel druer og fintsnittet bladselleri over æblerne.

Top med knust rosa peber og valnødekerner.

DEN INDBAGTE

FARSEREDE DYREFILET

Brun fileten i smør på en pande. Fileten kryddres forinden med salt, peber samt lidt fintskåret timian og rosmarin. Lad den herefter køle helt af.

Skyl spinaten, krydder med salt, peber og lidt friskrevet muskat, smelt smør i en gryde og sauter spinaten til den lige falder sammen. Lad den køle helt af.

Skær mørbrad og det gode afpuds i mindre stykker, kød det sejt med lidt salt, peber, hvidløg, timian og rosmarin på en foodprocessor, tilsæt hakket gris og ægget, kød igen til det samler sig, tilsæt fløde til passende konsistens.

Rul butterdejen ud på bordet. Fordel farsen i den ene ende så den i bredden

passer til længden på dyrefilet, og i rulleretningen så det passer med at den kan nå hele vejen rundt om fileten.

Fordel den kolde spinat over farsen.

Placer fileten oven på spinaten, helt ud til bagkanten og rul den så forsigtigt, men lidt stramt, sammen. Det stykke dej, der kommer til at overlapse til sidst, skal være ca. 2 cm. Pensles med vand, overskydende dej skæres væk og kan evt. bruges til dekoration. Luk enderne omhyggeligt og sæt rullen på en plade med et stykke bagepapir med samlingen ned af. Sættes på køl. Dette kan forberedes dagen i forvejen.

STEGEN

Sæt den farserede dyrefilet ind i en forvarmet ovn ved 200 grader i ca. 25 – 30 min. Tag den ud og lad den hvile i mindst 15 min. inden du skærer i den.

SAUCE

Brun knogler, afpuds, hvidløg og urter i en meget varm ovn. Hældes efterfølgende i en gryde, dæk med vand/tynd fond, tilsæt laurbær, rosmarin, timian,

peberkorn og hvis det er vand lidt salt, kog op og skum af og lad det så koge 2-3 timer ved svag varme, sigt og kog ind til der er ca. 1,5 dl tilbage der i sidste øjeblik piskes med det kolde smør i tern.

KARTOFFEL RÖSTI

Riv kartofler og jordskokker groft, bland med lidt fintskåret timian, salt og peber, varm olivenolie i en slip let pande der passer i størrelsen og fordel kartoflerne i et jævnt lag. Steg til undersiden er gylden og vend, steg til den anden side også er gylden og smuk, skær ud i passende stykker.

Damp champignonhoveder i smør med salt og peber i en gryde med låg.

Steg asparges og forårsløg på en pande i lidt smør og tilsæt tomaterne det sidste halve minut.

Del stegen i 4 flotte stykker uden endestykker og ret det hele an på 4 store varme tallerkner.

Knæk og bræk, Knud

VORES JAGTHORNSENSEMBLE

TEKST KNUD NØRGAARD

Blandt yngre medlemmer af jagtforeningen bliver vi jagthornsblæser undertiden spurgt: Hvorfor spiller man på jagthorn? Skal man være over 60 år for at spille på jagthorn? Hvornår tog man jagthornblæsningen op som en aktivitet i jagtforeningen?

Det er et godt spørgsmål, som vi, der er aktive nu, måske ikke kan besvare fuldt ud; men jeg tror dog, jeg kan komme tæt på. Jeg er selv kommet til jagtforeningens aktiviteter siden engang i midten af 70'erne (begyndte at nærstudere Hillerøds skove i maj 1972). Det tog lidt tid, inden jeg overhovedet fandt ud af jagtforeningens eksistens. For det var dengang, man ikke overdrev offentliggørelsen af sin tilstedeværelse som f.eks. i en telefonbog. Lidt pudsigt, for det var dengang man hørte om Hillerød-jægenes dygtige hundearbejde. Og det tog endnu længere tid at blive medlem, for jeg fik at vide, at jeg bare skulle møde op til arrangementerne, så ville jeg få et girokort på et tidspunkt. Og det gjorde jeg så. Efter en tre-års tid blev jeg da også omsider fuldgældigt medlem, fra slutningen af syvti-året, og fik så også tilsendt en årlig foreningsmeddelelse med orientering årets aktiviteter. Indtil da havde jeg ikke hverken set eller hørt om et jagthorn i foreningens regi.

Første gang jeg selv hørte jagthornsmusik, var på en jagt på Vallø gods i 1981 på en umådelig smuk oktoberdag, hvor 6 mand spillede "Jagt begynd", "Frokostsignalet" og "Jagt forbi" m.fl. Derefter stod et jagthorn øverst på ønskesedlen til min 40 års fødselsdag.

I 1981 fandt jeg så ud af, at der faktisk var en lille håndfuld medlemmer, som i vintersæsonen hver mandag spillede i køkkenet hos foreningens daværende kasserer Gunnar Frederiksen med Gladsaxe-blæsernes leder Erik Andersen som underviser. I vinteren 83 påbegyndte eget forsøg på at få lyd ud af messingrøret uden det store held. Da var der faktisk en 8-9 stykker med på holdet.

Først i 1986 kom der lidt gang i arbejdet igen, som så

gik lidt i stå i nogle år, men fra

omkring 1992 kom der lidt mere gang i blæserne igen. Og det har så holdt ved siden med typisk 7-10 blæsere, der mødes en gang om ugen for at fremme jagthornets vellyd, men bestemt også med nydelse af det sociale samvær. Undertiden mener nogen vist nok, at det synes at være målet.

Det nuværende hold kan svinge sig op til en 7-8 stykker. Deraf kan enhver hurtig udlede, at det har været småt med fornyelsen i årenes løb, hvilket selvsagt ærgrer os meget. Mange uden blæsererfaring bliver tilsyneladende skræmt, når de hører, at daglig øvelse giver kun små fremskridt, og manglende øvelser giver hurtige tilbageskridt?

I årenes løb har gruppen da også forsøgt sig på konkurrenceniveauet både i DJ-regi, på regionsniveauet og ved de såkaldte duelighedsprøver samt ved stævner hos nogle af vore svenske og nordsjællandske jagthornvenner ved jagthorntræf af forskellig art, som vi i øvrigt har vundet engang med retten til at arrangere arrangementet året efter i 2002. Et ret stort arbejde med omkring 125 deltagere til både frokost og festmiddag, men sjovt var det også, især når man får "skulderklap" for arrangementets organisering og afvikling.

Endvidere deltog vi i nogle år i byens Summer Nighth City arrangementer med en større stand, hvor vi ind imellem jagthornblæsningen serverede grillet vildt. Hyggelige stunder.

Med gruppens alderssammensætning går det lidt mere stille af nu om dage, hvor vi selvfølgelig fortsat gerne møder op til foreningens arrangementer, runde fødselsdage eller ved andre lejligheder, hvor vores tilstedeværelse er ønsket.

Oprindeligt var formålet med jagthorn signalgivning. For eksempel signal om jagtens begyndelse eller under parforcejagten, at hundene havde stillet vildtet, og fyrsten kunne komme og affange.

I dag er det primært for at gøre jagten festlig, men også for at ære det nedlagte vildt. Efter jagten blæses der for hver enkelt vildtart på paraden. Hver vildtart har sit eget signal. Derudover er det også for nogle blevet et musikinstrument.

Er jagthornsblæsning noget for dig, så kontakt Hillerød Jagtforening. Jagthorn er også en af de mange aktiviteter, der ikke kræver et jagttegn.

OPSATSERNE

TEKST **SUSANNE HART**

På den store væg, i forbindelse med trappen til første sal i vores foreningshus, er der ophængt 72 bukkeopsatser. Og hvilke opsatser....

Historien er som følger. De opsatser, som nu er overladt til Hillerød Jagtforening, har tilhørt tre jægere, som er i slægt med hinanden.

Nicolaj Holten-Andersen, født 1879 på Giesegård Skovriddergård, hvor hans far var skovridder. Han bliver selv uddannet til civilingeniør, og er for en stor del af sit aktive erhvervsliv direktør for Portland Cementfabrik (1908-1937) i Nørre Sundby ved Aalborg. Fra 1937 til sin død i 1947 var han direktør for Faxe Kalkbrud, København.

Opsatser, der har tilhørt ham, er fra Hals Nørreskov, som han kom i på jagt fra 1920'erne. Han blev selv ejer af Hals Nørreskov i 1933.

Dennes søn, som ligeledes blev døbt Nicolaj Holten-Andersen, var født på Utterupgård, Nr. Utterup ved Nørre Sundby i 1913. Også han blev civilingeniør og kom som ung til Thailand (1938) for at bygge en cementfabrik, 100 km. nord for Bangkok. Efter krigens afslutning kom han hjem til Danmark, blev direktør for de Jyske Kalkværker i Aarhus (1946-1965) for også som sin far at blive direktør i Faxe Kalkbrud (1965-1978). Efter sin stedmoders død i 1969 overtager han Hals Nørreskov, hvor han bosætter sig efter sin pensionering til sin død i 1987. Også hans opsatser er fra Hals Nørreskov.

Nicolaj Holten-Andersen junior blev i Bangkok gift med Karen Vibeke Schousboe i 1939. Karen Vibeke far

Frits Schousboe, født 1885 i Lundby på Tåsinge, søn af pastor Vilhelm C. Schousboe, som i sin tid lovede at begrave Sixten Sparre og Elvira Madigan i indviet jord på Landet Kirkegård. For denne gerning var han ved at blive afskediget men fik dog lov at beholde sin stilling.

Frits Schousboe var læge og specialist i kirurgi og gynækologi, overlæge fra 1918-1955 på Hobro Sygehus. Opsatser der har tilhørt ham, er fra Tjele og andre midtjyske skove.

Oplysningerne stammer fra et håndskrevet brev, der befinder sig i jagtforeningens arkiv, af Susanne Hart, født Holten-Andersen, og datter af Nicolaj Holten-Andersen junior.

Hvilken hund ønsker du?

TEKST **JENS BITSCH LARSEN** FOTO **CHARLOTTE RYTTERSGAARD**

Der er rigtig mange synspunkter og holdninger til, hvordan man bedst træner sin hund. Går man synspunkter og holdningerne efter, kan de groft set opdeles i to forskellige principper.

PRINCIPPERNE OM LEDERSKAB OG POSITIV TRÆNING

Hundetræning, som bygger på principperne om lederskab tager udgangspunkt i, at hunden har en adfærd som sammenlignes med en ulv, og at hunden er et flokdyr, hvor der er en klar rangorden i ulveflokk. Hundeføreren skal derfor over for hunden vise lederskab – være en alfa hund. Det, som man ønsker at opnå er, at hunden kender sin plads og adlyder sin alfaleder. I denne gruppe ser man derfor hunden som en ulv i hundeklæder. Den er drevet af sine instinkter.

vide den har gjort det rigtige. Denne retning bekender sig til principperne bag positiv forstærkning.

HILLERØD JAGTFORENINGS HUNDETRÆNERE ER ET ERFARENT TEAM

I Hillerød Jagtforening har vi et erfarent team af hundetrænere og i vores træningsform nok lidt af begge principper, både anvendelse af negativ og positiv forstærkning.

Den Negative forstærkning er udtryk for en træningssituation, hvor hunden straffes for eksempel ved et kraftigt ryk, hvis den trækker for hårdt i snoren.

Når du får besked på, at vise den, hvem der er leder, er det næsten altid baseret på negativ forstærkning. Dette princip bruges ikke helt så meget, idet man i højere grad bruger en positiv forstærkning, hvor hunden belønnes for det, den gør rigtigt. Det vil få den til at gentage adfærden, der udløste belønningen. Den ønskede adfærd bliver forstærket og derved indlært.

Når man prøver at lære hunden et eller

andet, vil den lære det både hurtigere og bedre, hvis der sker noget positivt umiddelbart efter handlingen.

HVAD DU SOM HUNDEFØRER KAN FÅ TIL AT FUNGERE BEDST MULIGT

Hvordan man gennemfører sin hundetræning er ikke nødvendigvis et enten eller. En effektiv hundetræning bygger på de principper, som du som hundefører kan få til at fungere bedst.

Det, vi ønsker, er vel i den sidste ende en tillidsfuld, samarbejdende glad hund.

HUNDEN OG HUNDEFØRER FORMER OG SKABER HINANDEN GENNEM PRAKSIS

Den kendte forsker Ane Møller Gabrielsen udtrykker på enkelt vis hvad det hele drejer sig om

”Det interessante er ikke, hvad en hund er, men hvad en hund og hundeføreren bliver gennem interaktion mellem dem. Hunden og hundeføreren former og skaber hinanden gennem praksis. Forskellige træningsmetoder vil give forskellige hunde og – mennesker”

Så spørgsmålet er derfor til dig som hundeejer – hvilken hund ønsker du?

DELTA I VORES TRÆNINGSAPPORTERINGSPRØVE

Træner du apportering med din hund, er du velkommen til at deltage i den årlige rapporteringsprøve, som vi afholder i starten af maj. Her kan du få bedømt din træningsindsats af eksterne dommere. Se dato og tidpunkt på vores website.

TEKST **PETER VINDING**

DANMARKS MINDSTE HJORTEART

Rådyret er først og fremmest knyttet til skoven, remiser, levende hegn samt kratbevoksede moser, hvorfra de søger ud på de omgivende marker og enge for at fouragere. Rådyret er kræscent i sit fødevalg, det spiser kun de mest næringsrige og lettest fordøjelige skud af planter og træer.

Denne kræsenhed er nødvendig for at dække energibehovet hos rådyrene. Rådyr har et større energiforbrug i forhold til kropsvægten end f.eks. kronstyr og dådyr, så når de kun æder plantede af god kvalitet, kan de få deres behov dækket. En af rådyrets ”livretter” om vinteren er knopperne fra asketræer samt rødderne fra anemoner. Går du en tur i vinterskoven, er det let at finde skrabesporene i skovbunden, når de har spist anemonerødder og de små asketræer har fået spist alle deres skud. En god lille indikator for at der er rådyr. Som alle drøvtyggere veksler rådyret mellem at søge føde og tygge drøv.

Det europæiske rådyr er udbredt i næsten hele Europa, fra det nordlige Portugal og England i vest, til Moskva i øst samt op til polarcirklen i Sverige, mens der ikke er så mange rådyr i Nordnorge.

For ca. 10.000 år siden da isen trak sig tilbage fra Danmark og de første skyggegivende træer indvandrede (f.eks. hassel), indvandrede råvildt, kronvildt og vildtsvin til Danmark

Så sker der ikke rigtig noget de næste 5000 år for råvildtet, skoven var urskove fra kyst til kyst. Men for ca. 5000 år siden gik vi fra at være jægere til at blive bønder. Stenalderbonden var, uden

han vidste det, begyndt at lave det, vi i dag kalder kulturlandskaber.

Igennem de næste 2000 år ryddede stenalderbonden mere og mere af urskoven, og bonden dyrkede de arealer, han fik ryddet/brændt med f.eks. enkom. Stenalderbonden blev selvforsynende. Det, at mennesket ryddede skovene, passede rådyret rigtig godt, for det kunne nu fouragere på marker og enge, og når det skulle tygge drøv, gå ind i skoven og ligge i skjul for rovdirene.

Igennem historien har rådyret altid været et yndet jagtobjekt for både danske og udenlandske jægere. Jagtpresset har været så stort, at der i 1780 ikke var flere rådyr tilbage på Bornholm og i midt- og vestjylland forsvandt rådyret gennem 1800 tallet. Vi er heldigvis blevet klogere, og i dag findes der næsten rådyr over hele Danmark, med undtagelse af mindre øer.

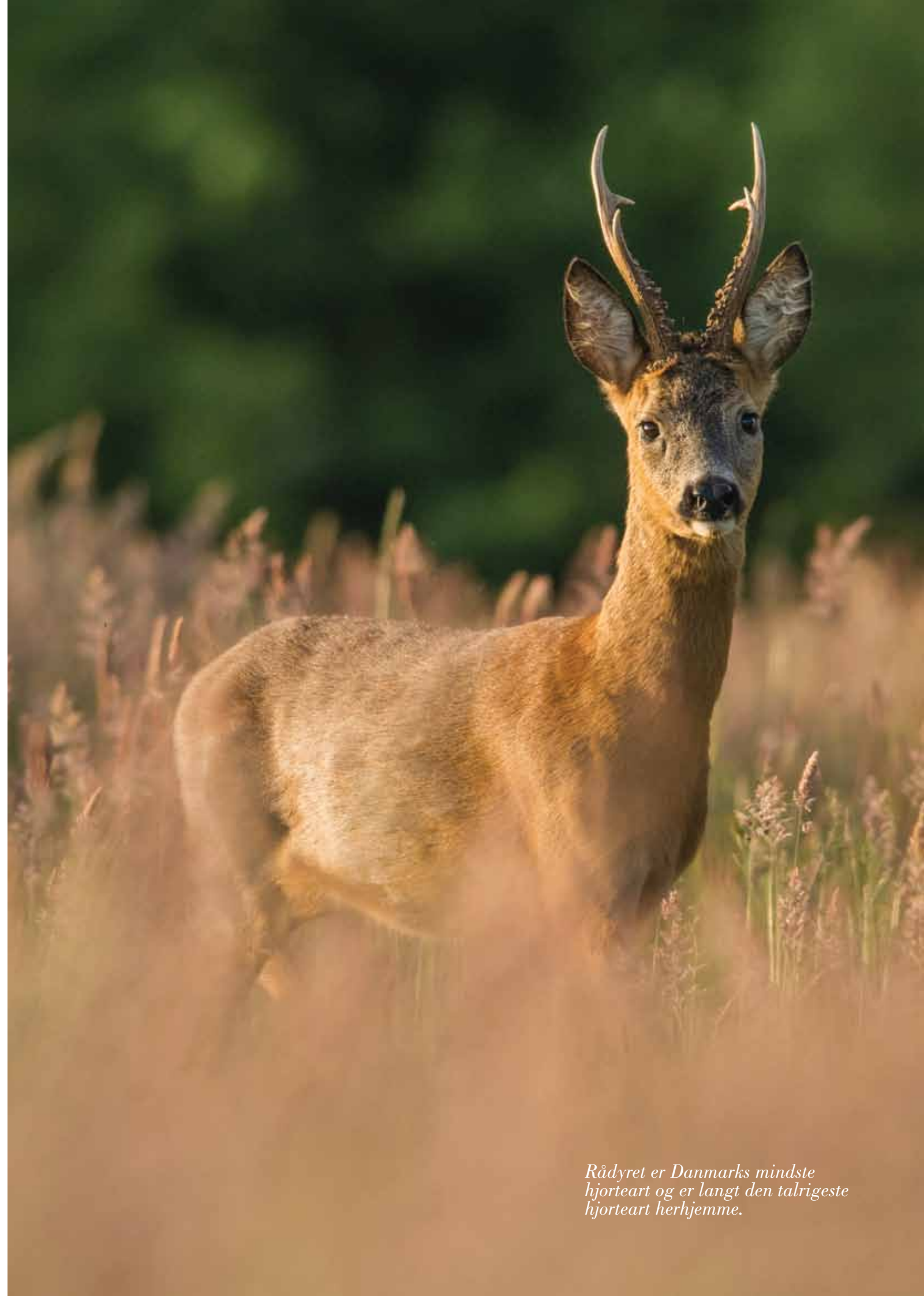
Rådyret er enestående blandt de parretåede hovdyr, da det har forlænget drægtighed, som man ellers kun kender fra mårdyrene. Hele drægtighedsperioden hos rådyr varer 10 måneder.

Rådyret har brunst fra slutningen af juli og begyndelsen af august. Når ræen så har haft ”herrebesøg”, så fæstner fosteret sig ikke i livmoderen, men går efter de første celledelinger ind i et fire til fem måneders hvilestadium i livmoderen.

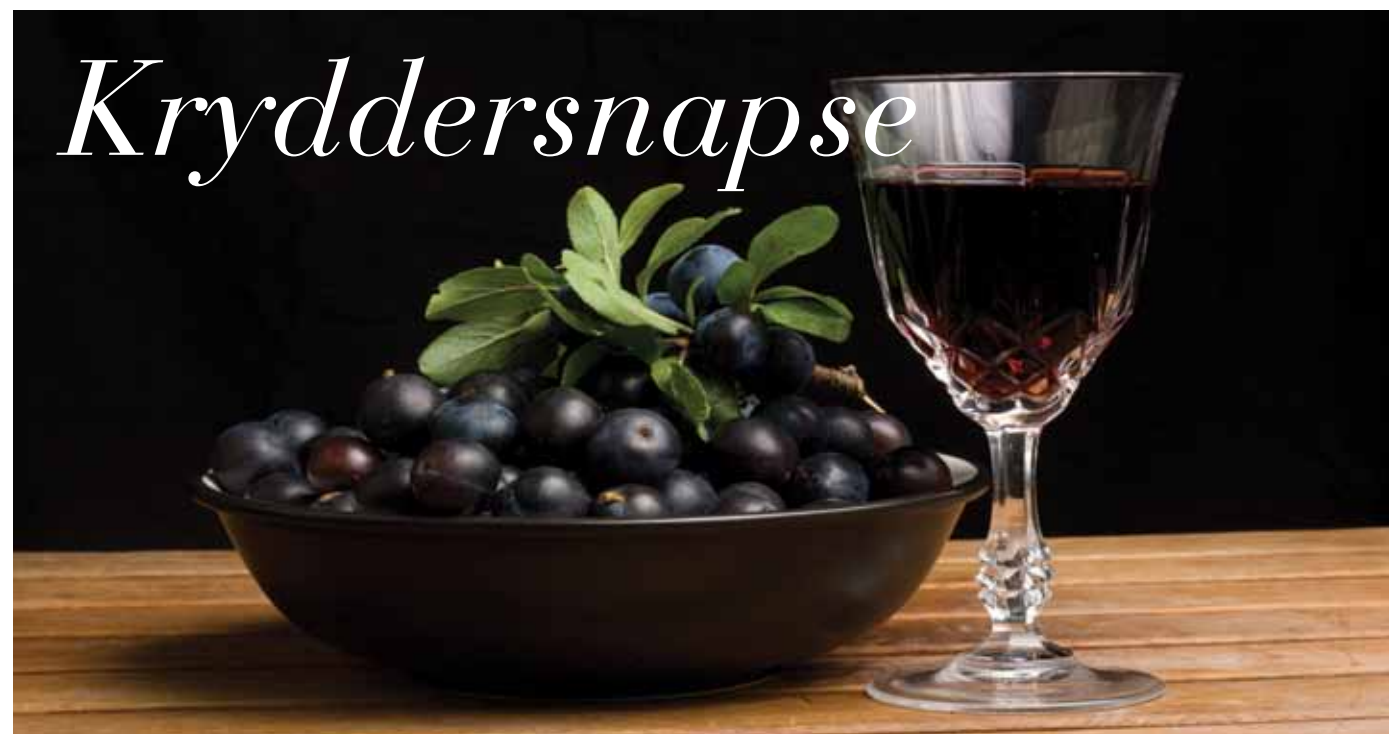
Når vi så fejrer jul, fæstner fosteret sig i livmodervæggen og begynder at vokse. I maj sætter ræen et måske to og sjældent tre lam. Fordelen ved den forlængede drægtighed, tror jeg, er at i august måned er råbukken i topform, og når ræen sætter lam har naturen rigeligt fødevalg, gode skjulesteder, og vejret er, som regel godt.

Men rådyret er og bliver “sgu dens egen”, lige som jeg tror, nu forstår jeg næsten rådyret, ja så gør rådyret bare det, jeg ikke ved.

HVORFOR DIT OG HVORFOR DAT
Hvorfor har bukken opsats, når alt andet hjortevildt herhjemme har gevir? Hvorfor får ræen lam, når alt andet hjortevildt får kalve?

Rådyret er Danmarks mindste hjorteart og er langt den talrigeste hjorteart herhjemme.

SLÅENSNAPS

Blandt de klassiske kryddersnaps er slåensnapsen efter min mening ”kongen”, men smag kan man jo ikke diskutere.

FREMSTILLING

Lad bærrene blive godt modne, de bliver helt blå, når de er klar til at høstes. Du kan også holde øje med fuglene, de er de første til at opdage, at bærrene er modne. Endnu en grund til at komme på dit revir.

Læg bærrene i fryseren 1-2 døgn. Tø dem op og lad dem dryppe helt af. Overhæld dem med klar snaps / vodka, så der er dobbelt så meget snaps som slåen. Lad det lagre i lukket glas i 3 måneder. Filtrer bærene fra og lad det stå og trække i 1 uge inden prøvesmagning.

LAGRING

Slåensnapsen skal have tid. Jo længere du lader den lagre, jo bedre bliver den. En helt ny slåensnaps kan godt være

noget spids i smagen – men efter et års hviletid bliver den helt rund og blød i smagen og efter 10 år er det en gudedrik.

EN LILLE FIDUS:

Hvis du kommer rundt på loppemarkeder, kan du jo gå og kikke efter flotte gamle flasker, som du kan hælde din kryddersnaps i, så er den både pæn at se på og smager dejligt.

VALNØDDESNAPS

En anden kryddersnaps blandt klassikerne er Valnøddesnapsen. Igen handler det om at have rå mængder af tålmodighed, da en valnøddesnaps kun bliver bedre med alderen. En valnøddesnaps kan sagtens stå i 10 til 15 år, og den bliver bare bedre og bedre af lang tids lagring.

FREMSTILLING

Det første, som også nogle gange kan være det sværeste, er at finde et valnøddetræ.

Pluk valnødderne, når de er grønne, men inden de bliver hårde inde. Det er typisk omkring 15. juli til 1. august. Herefter følger du følgende opskrift.

Flæk valnødderne i kvarte og fyld dem i et stort glas. Fyld godt med klar snaps/ vodka over de flækkede grønne valnødder. Der må gerne være meget luft i overskud i glasset (ikke mere end halvfylt). Ryst ekstrakten engang imellem. Lad det lagre med nødderne i minimum 5 måneder gerne længere. Filtrer ekstraktet.

Og igen, jo længere du lader den lagre, jo bedre bliver den. En helt ny valnøddesnaps kan godt være noget spids i smagen – men efter et års hviletid bliver den helt rund og blød i smagen. Du kan også lave et honningopkog og blande i, hvis du foretrækker en lidt sødere kryddersnaps

Når snapsen skal drikkes, skal den fortyndes kraftigt. Den, jeg har lavet, skal fortyndes 1:4 så har den en lækker farve og ikke mindst en dejlig smag. Husk at lave rigeligt og tage den ene del af valnøddesnapsen og stil hen et sted, hvor du kan glemme den. Det bliver den kun bedre af.

Bemærk indenfor de første 24 timer, hvordan denne snaps skifter fra en lidt syg lysegrøn farve til en helt kulsort og meget grumset farve. Du skal ikke være bekymret over, at din valnøddesnaps ser meget sort og grumset ud – det vil den gøre indtil den bliver filtreret og hældt på ”nye” flasker

Lun salat med sommerbuk

OPSKRIFT **KNUD LARSEN** FOTO **KNUD LARSEN**

Knud Larsen er Hillerød Jagtforenings huskok. Knud er uddannet kok på Store Kro i Fredensborg. Til hvert nummer af foreningens blad Rævehagl udtænker han en helt ny og spændende vildtret passende til sæsonen.

Du kan også få indblik i Knuds vidunderlige kokkeunivers ved at tilmelde dig vores nyhedsbrev, hvor vi med jævne mellemrum deler ud af Knuds opskrifter.

Til 4 kuverter
200 - 300 g filet af rådyr
100 g svampe
100 g selleri
8 grønne asparges
1 pastinak
1 persillerod
2 hjertesalat
Lidt frisk spinat
Timian
Rosmarin
Nødder efter eget valg
Økologisk rugbrød (det bedste fås på www.wipaway.dk/1177 så ved I det)
Lidt friske bær, hvad du kan få
God olivenolie
Vincotto eller lidt rigtig god balsamico

Krydr fileten med salt og peber, steg den i lidt smør på en pande i ca. 7 min. Lad fileten hvile på et fad lige så længe, som du har stegt den.

Skær grøntsager i strimler, asparges og forårsløg i passende stykker og sautéer det hele hurtigt i olivenolie på en pande med salt, peber, frisk timian og rosmarin.

Rist nødder på en tør pande.

Rist svampe på en pande i lidt smør.

Skær rugbrød i papirtynde skiver, dryp med god olivenolie og flagesalt og bag dem gyldne i ovnen.

Ret an på store lune tallerkner, sprød salat, stegte rodfrugter, kød i tynde skiver, nødder, svampe og dryp med vincotto eller balsamico samt et drys salt og peber.

Velbekomme og knæk og bræk

FORLÆGNING AF RÅVILDT

Jægere af den gamle skole er ved at få et slagtilfælde, når nogen formaster sig til at tale om at partere vildtet, og man vil ofte blive irrettesat med en høflig bemærkning om at: "Man parterer skam aldrig vildtet, man forlægger".

vildtbænk, jeg hænger det i bagløbene. Du kan gøre, som du selv synes.

NÅR RÅDYRET ER FLÅET SKAL DET FORLÆGGES

Når jeg har flået det, skærer jeg først bovene af, dernæst slaget, derefter køllerne og til sidst halsen, så står du stort set bare tilbage med ryggen. Når bovene skal skæres fri, trækker du godt ud i forløbet og lader kniven løbe op langs ribbene og rundt om skulderleddet, så skilles boven let fra resten af kroppen. Derefter tager du fat i slaget, og med din kniv tegner du en streg på ribbene, der hvor du vil skille ribbenene fra ryggen. Det er vigtigt, at du ikke kommer for tæt på ryggen; men omvendt skal du heller ikke for langt

Før i tiden, da der ikke var andre muligheder for konservering af vildtkød, blev det, der ikke blev fortæret straks nedsaltet, eller som det hed dengang forlagt.

Alderen på råvildt er, akkurat ligesom med harer, ikke noget der har den store betydning, som man ellers ind imellem hører, hos andre hjortearter er det dog mere vigtigt. Det, der har betydning, er derimod, at du giver vildtet lov at hænge og modne, det er det, der sikrer, at du får et godt resultat.

Når vildtet har hængt længe nok og er modnet, skal det forlægges. Nogle hænger det i bagløbene, andre hænger det op i halsen eller underkæben, andre igen lægger det på bordet eller i en

som du gjorde med bovene. Når den ene kølle er skåret af, hænger resten af kroppen kun i det ene bagløb. Du følger blot den samme fremgangsmåde som med den første kølle, men sørger for at have et godt tag i kroppen før du lægger det sidste snit. Så lægger du ryggen over på bordet, og saver det nederste af ryggen af lige over bækkenet. Til sidst kan du dele ryggen i en flot dyreryg på ca 40 cm. og en steg af halsstykke, eller du kan dele den i to mindre rygstykker.

Når du har gjort vildtet ordentlig istand og pakket det godt ind, kan det sagtens holde et år i fryseren. For at undgå frostskeer kan det være en god ide at pakke hele køller, rygge og bove ind i flere lag avis-papir, før du kommer stykkerne i fryseposer, så undgår du at de meget skarpe benspidser prikker hul i posen. Kommer der hul i posen risikerer du frostskeer på kødet, og så er det ødelagt.

GRADDAGE OG MODNING

Det anbefales normalt, at vildtet modner i 40 graddage. Det vil sige, at det skal modne i mindst 4 døgn ved en temperatur på 10 °C. Bemærk at der her er tale om en konstant temperatur. Svinger temperaturen, så den til tider er højere, bør man reducere modningstiden. Den bedste modning sker ved lav temperatur omkring 2 – 6 °C. og en så konstant temperatur som overhovedet muligt under modningen.

RÅVILDT I BØRNEHØJDE

TEKST & FOTO MARTIN PETERSEN

Da min datter, Mille på 8 år, og jeg en dag sad og snakkede om jagt og vildt, fortalte jeg hende at jeg engang for mange år siden havde købt et dyr af en jæger, som jeg selv havde prøvet at forlægge.

Mille er meget glad for dyr og var meget interesseret i, hvordan den slags foregår. Så vi blev hurtigt enige om, at jeg skulle prøve at snakke med en jæger jeg kender, og se om jeg måske kunne få adgang til et dyr en dag.

Allerede den efterfølgende weekend havde vi en flot rå. Temperaturen gjorde at dyret skulle hænge en uge for at modne, så det passede perfekt med at vi kunne gå i gang fredag efter skole.

Efter en god lang snak om hvordan man behandler sådan et dyr, og ikke mindst alt det positive i at spise et dyr, der har haft et godt liv i naturen, var vi klar til at gå i gang.

Råen blev hængt op på terrassen, og de nødvendige redskaber blev fundet frem. Min forventning var lidt, at Mille enten ville synes, at det var for makabert at få og skære i sådan et flot dyr, eller blive

træt af hele projektet, men sådan gik det absolut ikke. Efter at have undersøgt dyret nøje, aet det søde hovedet og undersøgt munden, tungen der hang ud, og alle de forskellige led i ræns ben, gik vi i gang med kniven.

KLAR TIL AT GÅ IGANG

Først skulle skindet af. Mille var klar med kniven og gik i gang med at skære rundt langs ledet i ræns forløb og op langs benet. Så var vi ligesom i gang. Mille skar herefter forsigtigt hovedet af dyret og flåede resten af dyret alene. Far fik lov til at komme med lidt gode råd ind imellem, men kniven fik jeg ikke lov til at røre.

Hele dyret blev flået og forlagt af Mille selv. Resultatet af en rigtig hyggelig og meget lærerig eftermiddag var følgende:

Vildt terrin til madpakkerne og fond, lavet på bov og hals. Dyrekølle til aftensmad, det smager bare bedre, når

man selv har været med hele vejen. Cirka halvdelen af slaget blev skåret op, og de enkelte ribben blev frosset ned enkeltvis til kødben til hunden. Den sidste kølle, to mørbrader, ryggen og resten af slaget kom i fryseren.

ALT SKAL BRUGES

Når man er så heldig at få adgang til så flot et dyr, så skal alt bruges. Hovedet og et ben blev frosset ned og doneret til Milles Natur & Teknik lærer på skolen, som meget gerne ville bruge det i undervisningen. Et enkelt ben blev renset og tørret, de sidste 2 endte som kødben. Skindet har vi selv renset, garvet og tørret og lavet om til et par varme hjemmesko.

MILLE PÅ YOUTUBE

Hele forløbet med dyret, hvor Mille forklarer hvad hun gør, har vi optaget på video, så de der har interesse i det kan se den på Youtube. Du kan søge på: Milles første rå.

VIND EN TUR PÅ FLUGTSKYDNINGSBANEN MED INSTRUKTØR

Hvad enten du melder dig ind i Hillerød Jagtforening eller tilmelder dig vores nyhedsbrev, deltager du i lodtrækningen.

Hver måned i flugtskydnings sæsonen bliver der trukket lod om to træningsskydninger med 25 lerduer på flugtskydningsbanen blandt alle nye tilmeldte og nye medlemmer. Skydningen foregår i trygge rammer sammen med en af vores dygtige godkendte flugtskydningsinstruktører. Du får på denne måde mulighed for at prøve haglskydning, også selvom du ikke har noget jagttegn.

Tilmeld dig vores nyhedsbrev eller meld dig ind i Hillerød Jagtforening på hjemmesiden www.hilleroedjagtforening.dk

HILLERØD JAGTFORENING BYDER DIG VELKOMMEN SOM MEDLEM, SELVOM DU IKKE HAR JAGTTEGN

Som et nyt tiltag har Danmarks Jægerforbund åbnet op for medlemskab af en jagtforening, også selvom man ikke har et jagttegn.

I Hillerød Jagtforening handler det udover jagt også om skabe netværk og dyrke fællesskabet. Rigtig mange af vores aktiviteter kræver faktisk slet ikke jagttegn. Det centrale for vores jagtforening er, at vores aktiviteter er et attraktivt tilbud om at blive en del af et fællesskab, der er baseret på et aktivt, ansvarligt og bæredygtigt natursyn. I alle vores aktiviteter benyttes naturen på en måde, som fremmer fællesskabet, glæden og en lang række af positive naturoplevelser.

Alle, som støtter dette, skal være hjerteligt velkomne i Hillerød Jagtforening

Hillerød Jagtforening, foreningshus Stationsvej 1, Nr. Herlev, 3400 Hillerød
www.hilleroedjagtforening.dk